

**BIJDRAGE TOT DE KENNIS VAN DE INSEKTEN-
FAUNA (Coleoptera) VAN HET LANDSCHAPSPARK
KREKENGEBIED (Oost-Vlaanderen)**

(Rino DALL'ASTA)

Aansluitend op de hoogst interessante bijdrage van G. MYNOKE en J. SCHUURMANS (Phegea 8, 1980 : 86-89), waarin de auteurs het Krekengebied inleidden en een exhaustieve lijst toevoegden van de lokale Lepidoptera-Heterocera, is het relevant de inventaris uit te breiden tot de overige insectenorden.

Omschrijving van het gebied :

De in deze inventaris bestudeerde kreken vallen niet samen met het studierrein van hoger vermelde auteurs. De Boerekreek, de Oostpolderkreek en de Roeselarekreek ontstonden evenwel in dezelfde periode (het Kwartair), kenden eenzelfde bewogen geschiedenis van transgressies en regressies, en vertonen bijgevolg eenzelfde rustgevend landschap van polders, met populieren afgезette dijken en prachtige waterarmen. Ze worden omvat door een drietal, vanuit Gent-Eeklo gemakkelijk te bereiken gemeenten : Sint-Jan-in-Eremo, Sint-Laureins en Sint-Margriete, alle aan de Nederlandse grens gelegen in een enig mooi natuurgebied.

Opvallend, na jarenlange waarnemingen en notities, is de ontstellende achteruitgang van de libellen (b.v. Aeschna cyanea en Aeschna junci nemen zienderogen in aantal af), van de boktorren (Saperda carcharias, Oberea oculata enz.) en van doorgaans alle insectensoorten die een meer uitgestrekt biotoop eisen. Een plausibele verklaring ligt niet voor de hand, en het is niet wenselijk uitgerekend nu op dit probleem in te gaan. Maar deze vaststelling stemt tot nadenken : is het nog verantwoord zeilers, wind-surfers en samendrommende kohortes van koene vissers rond en in de kreken los te laten?

Waarnemingen van Coleoptera (1977-1980)

Deze inventaris is in zijn beginstadium, en per definitie uiterst onvolledig; hij wacht op aanvulling. Een nauwe samenwerking met entomologen uit het Krekengebied dringt zich op, gezien de omvang van de doelstelling. Voor de volgorde van de families en de nomenclatuur werd de lijst van BRAKMAN gevuld.

CARABIDAE

- Carabus granulatus L. (2 ♀ in een boomstronk)
Lorocera pilicornis F.
Elaphrus riparius L.
Elaphrus cupreus Duftschmid
Nebria brevicollis F.
Notiophilus biguttatus F.

Ocys harpaloides Serville (een vrij zeldzame soort, aangetroffen onder populiereschors; dit schijnt haar ideaal biotoop te zijn).
Bembidion (Metallina) lampros Herbst
Bembidion (Peryphus) ustulatum L.
Bembidion (Peryphus) femoratum Sturm
Bembidion quadrimaculatum L.
Bembidion (Trepanes) articulatum Panzer (de laatste drie soorten zijn erg gebonden aan zandige oevers; daarbuiten werden ze niet aange- troffen).
Agonum dorsale Pontopiddan (gezellig bijeen onder wilgeschors).
Agonum (Erophilus) thoreyi Dejean
Agonum (Limodromus) assimile von Paykull
Agonum moestum Duftschmid
Pterostichus (Omascus) vulgaris L.
Pterostichus (Lagarus) vernalis Panzer
Odacantha melanura L. (zeer gebonden aan de rietgordel die de kreken omvat).
Dromius quadrimaculatus L.
Bradyceillus harpalinus Serville

DYTISCIDAE

Coelambus impressopunctatus Schaller
Acilius sulcatus L. (1 ♀).
Dytiscus marginalis L. (1 ♂).
Agabus (Gaurodytes) bipustulatus L. (talrijk bijeen).
Deronectes (Scarodytes) halensis F. (1 ♀).
Hydroporus palustris L.
Hygrotus inaequalis F.

HYDROPHILIDAE

Helophorus granularis L.
Helophorus (Meghelophorus) aquaticus L.
Hydrobius fuscipes L.
Cercyon unipunctatus L. (gezeefd uit plantenaafval).
Cercyon haemorrhoidalis F. (evenmin als de vorige soort een waterbewo- ner; talrijk onder verse koemest).

SILPHIDAE

Phosphuga atrata L.

SCAPHIDIIDAE

Scaphosoma agaricinum L. (onder populiereschors op elfenbank, gebonden aan houtzwammen).

STAPHYLINIDAE

Ocyphus (Goerius) olens Müller (1 ♀).
Philonthus politus L. (= *aeneus* Rossi)
Philonthus (Onychophilonthus) marginatus Ström

Conosoma pubescens Gravenhorst
Stenus bipunctatus Erichson
Stenus bimaculatus Gyllenhal
Paederus littoralis Gravenhorst
Tachinus rufipes Degeer
Tachyporus chrysomelinus L.
Tachyporus obtusus L. (beide *Tachyporus*-soorten hokken bij mekaar).
Scopaeus laevigatus Gyllenhal
Oxytelus sculptus Gravenhorst

ELATERIDAE

Agriotes lineatus L.

NITIDULIDAE

Glistrochilus quadripunctatus L. (nec Olivier)

EROTYLIDAE

Dacne bipustulata Thunberg

LATHRIDIIDAE

Enicmus minutus L.

COCCINELLIDAE

Coccidula rufa Herbst
Adalia bipunctata L.
Coccinella septempunctata L. (beide laatste soorten in het najaar in groepen van 20 à 40 exemplaren onder losliggende wilgeschors).

SCARABAEIDAE

Valgus hemipterus L. (1 ♀).
Aphodius (Calamosternus) granarius L.
Aphodius (Agrilinus) ater Degeer
Aphodius (Melinopterus) prodromus Brahm (eenmaal waargenomen op het schouderstuk van een rottende runderpoot).
Aphodius (Orodalus) pusillus Herbst

CHRYSOMELIDAE

Phyllodecta vitellinae L.
Lema cyanella L.
Lema melanopa L.
Phaedon armoraciae L.
Hydrothassa marginella L.

CURCULIONIDAE

Strophosoma melanogrammus Forster
Phyllobius urticae Degeer
Ceuthorrhynchus (Hadropontus) urticae Boheman
Sitona lineatus L.

Literatuur :

- BRAKMAN, P.J., 1966 : Lijst van Coleoptera uit Nederland en het omringende gebied. Monografie nr. 2 van de Nederlandse Entomologische Vereniging.
- KUHN, P., 1911 : Illustrierte Bestimmungstabellen der Käfer Deutschlands. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung. Stuttgart.

R. DALL'ASTA : B.L. Pussemierstraat 173, 9900 EEKLO.

AETHES PIERCEI Obraztsov, EEN NIEUWE SOORT VOOR DE BELGISCHE FAUNA (Lep., Cochylidae)

(Willy DE PRINS)

Tussen enkele Microlepidoptera die ik ter determinatie ontvingen had van F. TURELINCKX zaten twee exemplaren uit het genus Aethes (Cochylidae) die uiterlijk wel veel gelijkenis vertoonden, maar in afmetingen zo veel van elkaar verschilden dat het om twee aparte soorten moest gaan. Toen ik de genitaalparaparaten vergeleek met de tekeningen in het werk van RAZOWSKI kon ik het kleine exemplaar determineren als Aethes hartmanniana Clerck en het grote als Aethes piercei Obraztsov, al was alles niet zonder meer duidelijk.

RAZOWSKI schrijft namelijk dat Aethes piercei een spanwijdte heeft van 14 tot 16 mm (uitzonderlijk tot 18 mm) en Aethes hartmanniana van 15 tot 23 mm. Maar op plaats 20 van zijn werk staat een hartmanniana afgebeeld van 13,1 mm en twee piercei's van respectievelijk 16,6 en 18,9 mm! Op de platen bij HANDEMANN wordt piercei eveneens groter afgebeeld dan hartmanniana, en BRADLEY schrijft net het omgekeerde dan RAZOWSKI. Waarschijnlijk heeft RAZOWSKI de gegevens over de grootte van de vlinders gewoon met elkaar verwisseld. Aethes hartmanniana is dus de kleinere soort (11 tot 17 mm spanwijdte) en Aethes piercei is groter (15 tot 24 mm spanwijdte).

De tekening op de vleugels biedt weinig houvast om de soorten uit elkaar te houden. De grondkleur van hartmanniana is gewoonlijk lichter en de zilverwitte vlekjes zijn meestal verbonden tot dwarsbanden. De grondkleur van piercei is doorgaans donkerder en de zilverwitte vlekjes op de voorvleugel zijn slechts zeer zelden met elkaar verbonden tot dwarsbanden.